herpy

PILGIFTSGRODOR

Silverstone's Poison Frog

Ameerega silverstonei

Ameerega silverstonei är en orangeröd pilgiftsgroda på omkring 4 cm som bara är känd från Cordillera Azul på Andernas östsluttningar i Peru. Den lever i sval bergsskog på omkring 1.300-1.500 m höjd, är hotad av förlust av livsmiljö och hålls sällan. Skötseln kräver ett svalt terrarium.

Familj: Dendrobatidae Tidigare namn: *Epipedobates silverstonei; Dendrobates silverstonei; Phobobates silverstonei*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**4-5 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**8-12 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Bergsskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fångenskap	**Inget** Uppfödda djur. Viltfångade djur kan behålla giftet länge
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**17-20 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vatten	**Vattenskål** djup 1-2 cm
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter och små leddjur (hoppstjärtar, bananflugor)**
Hålls	**Parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodynglen bärs till vatten**
Äggläggning	**På marken**
Könsmogen	**15-16 mån.**
Ägg per läggning	**30-45**
Kläckning	**30 dagar**
Larvtid	**55-60 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Vaktar äggen och bär grodynglen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Ameerega silverstonei är en förhållandevis stor pilgiftsgroda. Hanarna mäter omkring 38 mm från nos till kloak, honorna något mer, upp till 43-45 mm. Huvud och rygg är gula, orange eller orangeröda, ofta med svarta fläckar eller marmorering, särskilt baktill. Bakbenen är för det mesta svarta, medan framben och undersida varierar från svart till orange. Grodynglen är grå till brunsvarta och får med åldern gula partier. Ungarna får sin fulla vuxenfärg efter omkring 12 månader.

Arten beskrevs 1979 av Charles Myers och John Daly och har tidigare förts till släktena *Dendrobates*, *Phyllobates*, *Epipedobates* och *Phobobates*. Den är släkt med *Ameerega bassleri* och *Ameerega cainarachi*, som också lever i Peru. Hanarna kallar med ett läte som liknar en hackspetts knackande och är revirhävdande under yngeltiden. Arten är skygg.

Huden innehåller pumiliotoxin-alkaloider, men inte de långt kraftigare batrachotoxinerna som finns hos vissa andra pilgiftsgrodor. Giftet kommer från födan i naturen, så hudgiftet är milt hos vildfångade djur och försvinner i allt väsentligt hos djur som matas med foderdjur från odling. Tvätta alltid händerna efter kontakt.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Utbredning och livsmiljö

Ameerega silverstonei är endemisk i Peru och är känd från Cordillera Azul i regionen Huánuco, där typlokalen ligger på 1.330 m höjd, omkring 30 km nordost om Tingo María. Arten förekommer från omkring 1.300 m och upp till omkring 1.500 m. Utbredningen kan vara större än de få kända lokalerna, och arten finns i Parque Nacional Cordillera Azul. Arten har satts ut vid Tarapoto i San Martín, men det är okänt om beståndet har överlevt; det ingår inte i utbredningen.

> **Naturlig utbredning:** Peru.

LIVSMILJÖ

Ameerega silverstonei lever på skogsbotten i fuktig bergsskog på Andernas östsluttningar, i skuggan mellan mossa, mosslummer (*Selaginella*) och löv, gärna vid små, svala och långsamt flytande bäckar. På många håll är skogen avverkad, och arten lever i små skogsrester längs bäckarna. Klimatet är svalt: även på soliga dagar är det omkring 20 °C mitt på dagen, och på natten sjunker temperaturen ofta till omkring 10 °C. Temperaturen varierar bara 1-2 °C mellan årstiderna. Luften är fuktig, ofta med dimma morgon och kväll. Grodynglen växer upp i tillfälliga vattenpölar och vattenfyllda sprickor.

Under regntiden ses arten också på öppna gräsytor, där solen kan ge 28-32 °C under korta perioder. Det är inte en temperatur som den kan hållas vid.

Livsmiljön hotas av avverkning för boskapsskötsel, teplantager och olaglig odling, och arten har samlats in olagligt för djurhandel.

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Ameerega silverstonei*. Den bygger på klimatet i bergsskogen på omkring 1.300-1.500 m: svalt, fuktigt och stabilt året runt. Dagstemperaturen ska ligga på 20-24 °C, så arten kräver ett svalt rum och tål inte rumsvärme. *Ameerega bassleri* lever i samma del av Peru och ska också hållas svalt.

Ett par behöver minst 50 × 50 × 50 cm; en grupp behöver minst 100 × 50 × 50 cm. Arten klättrar gärna, så inred flera nivåer med grenar och korkbark. Botten byggs med ett dräneringsskikt av lecakulor eller grus, en fuktspärr och ett fuktigt jordlager täckt av ett tjockt lövskikt, mossa och växter som trivs svalt. Ge många gömställen, till exempel korkrör och halva kokosskal, så att de skygga djuren kan dra sig tillbaka. Se till att det finns ventilation så att luften inte står stilla, utan att fukten försvinner.

TEMPERATUR

På dagen ska det vara 20-24 °C, helst i den svala änden, och på natten 17-20 °C. Temperaturen får inte komma över 25 °C. Sval luft är inget problem så länge svängningarna är små. Ett svalt rum, en sval placering eller en fläkt kan behövas på sommaren. Det finns ingen vintervila; klimatet i utbredningsområdet varierar bara lite över året.

Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska vara 70-100 %: omkring 70 % mitt på dagen och upp mot 100 % morgon och kväll. Spraya 1-3 gånger dagligen med regnvatten eller osmosvatten, eller använd ett regnsystem och eventuellt en dimgenerator. Lövskikt och mossa ska vara fuktiga men inte vattenmättade, och överskottsvatten ska kunna rinna ner i dräneringsskiktet. Torrt löv och torr mossa är tecken på för låg fukt.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

En låg vattenskål med 1-2 cm vatten räcker. Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat vatten, och byt det ofta. Vattnet ska vara svalt, precis som luften. Lägg stenar eller grenar i skålen så att ungarna kan ta sig upp. Amfibier tar upp ämnen genom huden, så använd aldrig rengöringsmedel i terrariet.

LJUS OCH UVB

Arten lever på skuggig skogsbotten, så ljuset ska vara måttligt, och det ska finnas skugga. Lysrör eller LED med växtvänligt spektrum i 10-12 timmar dagligen räcker. Behovet av UVB har inte dokumenterats, men en svag UVB-källa (Ferguson-zon 1) kan användas. Se upp så att ljuset inte värmer upp terrariet.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Ameerega silverstonei tar små till stora foderdjur: stora bananflugor (*Drosophila hydei*), nykläckta syrsor, de minsta vaxmalslarverna och håvade småinsekter från ängen. Hoppstjärtar och små gråsuggor kompletterar. Mata varje eller varannan dag med så mycket som djuren äter på en timme. Pudra fodret med kalk vid var annan utfodring och med vitaminer 1-2 gånger i veckan. Ungar får de minsta foderdjuren, till exempel hoppstjärtar och små bananflugor, tills de är omkring 3 månader.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Arten är skygg och drar sig ofta in under löv eller korkbark. Den kan hållas i grupper, men hanarna är revirhävdande, så håll ett par eller en grupp med fler honor än hanar. Terrariet ska vara så stort och rikt på gömställen att de svagare djuren kan undvika de starkare. Grodor bör inte hanteras: huden är känslig, och hantering stressar djuren. Vid rengöring flyttas de med en plastmugg.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna är något mindre än honorna, och bara hanarna kallar. Djuren blir könsmogna efter 15-16 månader. De första kullarna är ofta av låg kvalitet och angrips lätt av mögel. Ett säkert par får man genom att föda upp flera ungar tillsammans och låta dem hitta varandra själva.

PARNING

Hanen uppvaktar intensivt och kallar med sitt hackspettsliknande läte. Stabila, fuktiga förhållanden och sprayning som efterliknar regn kan troligen sätta igång parningen; en egentlig yngeltid i terrariet har inte dokumenterats. Håll paret i ett terrarium med många gömställen så att honan kan dra sig tillbaka.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Honan lägger 30-45 ägg i ett tätpackat, enkelt lager under ett blad eller ett annat gömställe på marken. Hanen vaktar äggen tills de kläcks och bär sedan grodynglen på ryggen till en tillfällig vattensamling. Grodynglen ska hållas svalt. Skötseln av grodynglen är lånad från *Ameerega hahneli*: svalt vatten omkring 19 °C, ett veckovis vattenbyte på hälften av vattnet och algtabletter som föda.

METAMORFOS

Äggen kläcks efter omkring 30 dagar. Larvtiden har inte dokumenterats för arten; 55-60 dagar är lånat från *Ameerega bassleri* och *Ameerega hahneli*. Vattnet hålls svalt så att grodynglen inte växer för snabbt. När frambenen kommer sänks vattnet, och det ska finnas lätt tillgång till fuktig mark så att den nyförvandlade ungen kan klättra upp.

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyförvandlade ungarna har ännu inte full färg och får den efter omkring 12 månader. Håll dem i ett litet terrarium på 20 × 20 × 20 cm med fuktigt löv och mossa. Ge de minsta foderdjuren, till exempel hoppstjärtar och små bananflugor, och pudra med kalk. Efter omkring 3 månader kan de ta större bananflugor och flyttas till ett större terrarium.

Hälsa och vanliga misstag

Inga sjukdomar som är specifika för *Ameerega silverstonei* är dokumenterade. Typiska skötselfel är:

- För hög temperatur. Över 25 °C stressar arten, så se till att rummet är svalt.
- För låg fuktighet, som torkar ut huden.
- Brist på kalk och vitaminer, som ger svaga ben och dålig tillväxt.
- Svamp på de första läggningarna; ta bort angripna ägg snabbt.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nya djur hålls i karantän i minst sex veckor.

Livslängden i fångenskap är inte dokumenterad; besläktade arter blir 8-12 år. Sök en veterinär med kunskap om amfibier om en groda blir slö, tappar i vikt eller slutar äta.

Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.